

1973 ՈՅԵՆՈՒՆ N6

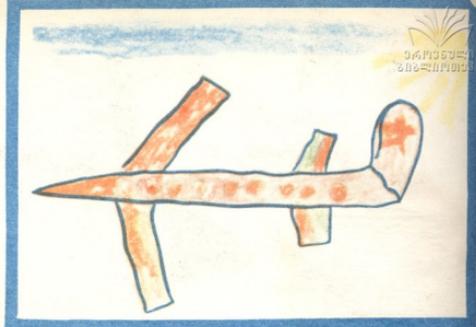
ԲՈՒՄԲՈՒՆ

572
1973/2

გაუკვირებო! ამ ნახაზებით თქვენი თანა-
გოლები მილოცავენ გაუკვთა სპარტაგო-
რისო დახვის დღეს.

„თვითმფრინავი“—ნახ. თამაზ ლლონტიხა, 9 წ.
მხარბიე.

„ნატურმორტი“—ნახ. მარინე მოლიაძისა, 9 წ.
თბილისი.

„მეგობრობა“—ნახ. ზურაყვ კიკნაძისა, 6 წ.
თბილისი.

„მთის ფერდობზე“—ნახ. ირმა თდიშვილისა, 10 წ. თბილისი.

„ირემი“—ნახ. დათო კიკნაძისა, 6 წ.
თბილისი.

„პეიჭაჟი“ — ნახ. თათარ საჩიშვილისა, 8 წ. თბილისი.

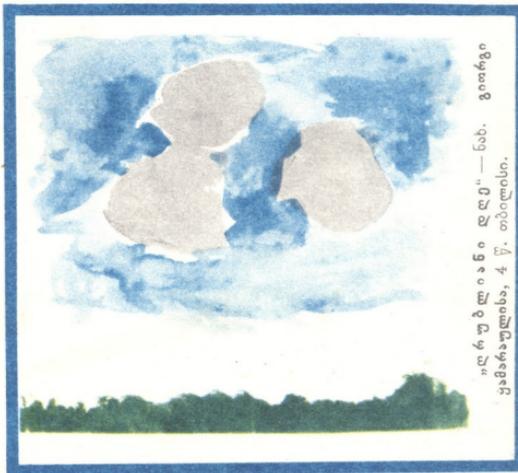

„ქართული“ — ნახ. ნანა გვაჩაშვილისა, 6 წ. თბილისი.

12/143

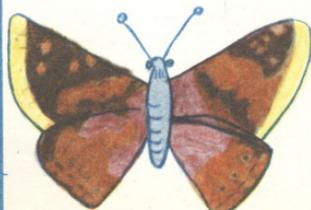
„სახლი“ — ნახ. ნონა ცეკვიტაიასი, 4 წ. ჩხოროწყუ.

„ლურჯულიანი ღვთა“ — ნახ. გიორგი კამარაშვილისა, 4 წ. თბილისი.

„ზარბაზანი“ — ნახ. ღათო თავგაძისა, 6 წ. თბილისი.

„ქვავილი ქოთანში“ — ნახ. შილა შევარდნაძისა, 5 წ. თბილისი.

„ქეკელი“ — ნახ. ავთანდილ სიბრილაძისა, 11 წ. სოფ. ოზნა.

„დაე ბუღამ იყოს მზე!..“

მუკამ ბახაძე

წიგნი, რომელზეც ახლა ვიამბობთ, სტამბაში არ დაუბეჭდავთ. იგი არც მწერლის დაწერილია და არც მხატვრის დასურათებული. ეს წიგნი ოქტომბრელების ხელით არის დაწერილი, მასში მათი ლექსები და ნახატები, პატარა მოთხრობები და ფოტოსურათებია მოთავსებული.

„დაე, მუღამ იყოს მზე!“—ასე უწოდეს ამ წიგნს სოფელ აქყვისთავის ოქტომბრელებმა. წიგნის ფურცლებზე დაწერეს, თუ რა არის მათი ნატვრა:

„არასოდეს არ იყოს ომი!“—დაწერა ზურამ.

„მინდა გამოვიგონო ისეთი წამალი, რომ ბავშვები აუად არ ხდებოდნენ,“—ინატრა ლელამ, რომელსაც ამხანაგები ხუმრობით „ექიმს“ ეძახიან.

„ნეტავ ყველა ბავშვმა სულ ხუთებზე ვისწავლოთ და ამით დედოკო და მამოკო გა-

ნახატი რეპუზ მუსხიშიძისა

ვხაროთ“.—ეს სიტყვები პატარა გელას ეკუთვნის, ეს ის გელაა, უკრაინიდან სოფელში სტუმრად ჩამოსულ პიონერებს ქობულეთის რკინიგზის სადგურზე ყვავილების დიდი თაიგული რომ მიართვა. ეს იყო ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს 1 ივნისი.

ხელი ხელს ჩაჰკიდეს უკრაინელმა და ქართველმა ბავშვებმა და ზღვის ნაპირისაკენ გასწიეს. ბანაობით გული რომ იჯერეს, შემდეგ ვეღ სილაზე ხატვას შეუდგნენ. დახატეს ბევრი ყვავილი, ლამაზი სახლები და ხელიხელგადახვეული ბავშვები. ზემოთ კი, სულ ზემოთ—დიდი მზე, აი ზუსტად ისეთი, როგორც ცის ტატნობიდან უდიდის ბედნიერ ბავშვებს.

შებინდებისას, ზღვის ნაპირას პიონერებმა მეგობრობის კოცონი დაანთეს. ოქტომბრელები მათთან ერთად ზეიმობდნენ და მღეროდნენ ყველა ქვეყნის ბავშვების საყვარელ სიმღერას: „დაე, მუღამ იყოს მზე!“

თუთიყუბი

— რა ვიღონო, აღარ ვიცი,
ჭვივის, ჭვივის თუთიყუბი!
— თუ განჩერდა, სამ განჩერდა,
თუ არა და, — თითი ვურძი!

მონადირე პაპლი

გარიულ ჭანგური

- ვუფა გესმის? ამ-ამ!
— როგორ არა! ამ-ამ!
— წმინდა სისხლის სეტყვია,
დღეს მანუქა მამამ.
წელს ვერ შეძლებს ნადირობას,
ნატარა წელს,
გაისად კი მოჟუღისინოთ
კაკაბსა და შწვერს.
— არ გაწეინოს, ზურიკელა,
შწურის და კაკაბის ჭამამ!
— ჯეკა, გესმის? დაგუცინიან!
— ამ-ამ! ამ-ამ! ამ-ამ!

ნახატები მანანა მორჩილიძისა

წერილი

მინი პეპერკორი

წერილი, თუკი უკან დაბრნი,
რადღა გინდა გრძელი კანკი!
ჯერ გადღვი ერთი ფენი,
ქვე კიდევ ერთი ფენი,
ქვე კიდევ ერთი ფენი,
ქვე კიდევ ერთი ფენი,
ბოლოს

წადგამ
ნაბიჯს
წინ

და
იქნება
შბუშ
შინ!

ნახატები სოფიო კინეკაპილინა

სპილო

დინ-დინ,
დინ-დინ,
სპილო
დადის
თვი-
თინ.

დინ-დინ,
დინ-დინ,
ძაღვი
წაგა
სპილო
შინ.

დინ-დინ,
დინ-დინ,
დაბინებს
თვი-
თინ.

დინ-დინ,
დინ-დინ,
დაუჯდება
თავი
წინ.

ჰერი, ჰერი, აბა, ჰერი!

ვიტეზლავ ნეზვალიდან

აბა, ჰერი, ჰერი, ჰერი!
 იყო ერთი სხლის ჰერი
 ავსებული მტკვრით და ნაგვით,
 იქ ცხოვრობდა ერთი თაგვი,
 სოროს კლიტე ვღა ძველი.
 აბა, ჰერი, ჰერი, ჰერი!

აბა, ჰერი, ჰერი, ჰერი!
 იყო ერთი სხლის ჰერი.
 იქ აბობა მოთმინებით
 მწერს უცდიდა. მერე ფრთებით
 ფართსალებდა ქსელში მწერი.
 აბა, ჰერი, ჰერი, ჰერი!

აბა, ჰერი, ჰერი, ჰერი!
 იყო ერთი სხლის ჰერი.
 იქ დასახლდა წუხელ ჭოტი,
 სან კეთილი, ხან ბოროტი.
 არც აბობა და არც თაგვი
 და არც თაგვის ამსანავი,
 ხრვინ დაჩა შეუჭმელი.
 აბა, ჰერი, ჰერი, ჰერი!

ნახატები შაჰარ შარაჰაიისა

ბაჰია

გიორგი ნარათელი

სახადიროდ მივდივართ
 ტყეში მე და ძაძა,—
 ღორებმა თქვეს:
 — უჰ, უჰ!..
 ძღველებმა თქვეს:
 — აჰ, აჰ!..
 ბატებმა თქვეს:
 — სი, სი!..
 იხვებმა თქვეს:
 — ვას, ვას!
 დაიღვრებ სისხლი.

ვიოლინო

რამო ჟივილი

ნახატები ზურაბ აპანაძისა

ირაკლი სკოლაში და მუსიკალურ სასწავლებელში ერთდროულად მიაბარეს. გაკვეთილებს კარგად სწავლობდა, მაგრამ მუსიკა არ უყვარდა. პიანინოს ისე უყურებდა, როგორც კატა ცივ უთოს.

მალე ირაკლი პედაგოგების რჩევით და მისივე ზვეწნა-მუდარით ვიოლინოს კლასში გადაიყვანეს. შესაფერი ვიოლინო ჩვენს ქალაქში არ აღმოჩნდა და ლენინგრადში შეუკვეთეს.

ერთ მშვენიერ დღეს ფოსტალიონმა ამანათი მოიტანა. ამანათი გახსნეს და ლამაზი კოლოფიდან ფრთხილად ამოიღეს პრიალა

ვიოლინო. ირაკლის სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა. იმ დამეს ვიოლინო საწოლში გვერდით მოიდო და ისე ეძინა. მეორე დღიდანვე შეეუღლა მეცადინეობას, მაგრამ მალე მობეზრდა.

ახალი შემოდგომა იყო. არც ისე ძალიან ცხელოდა. უნდოდა თუ არ უნდოდა, ირაკლი საათობით იდგა დია ფანჯარასთან და ვიოლინოს აწრიპინებდა. მისი ტოლოები ეზოში ბურთს თამაშობდნენ. პატარა მუსიკოსს ვიოლინოს ხმა და ბავშვების ჟრიამული ერთდროულად ესმოდა. მეცადინეობას გულს ვერ უღებდა. თვალი ეზოსკენ გაუბრბოდა და საერთოდ, თვლიდა, რომ ძალიან უსამართლოდ იჩაგრებოდა.

ერთხელ შინ მარტო დატოვეს. მაგიდასთან იჯდა და გაკვეთილებს ამზადებდა, უცბად გაახსენდა, რომ მარტოდმარტო იყო. წამოხტა, ღია ფანჯრიდან გადაიხედა. ეზოში ერთი ბავშვიც ვერ დალანდა. ალბათ ყველა მეცადინეობდა და სათამაშოდ არავის ეცალა. ირაკლიმ ოთახები შემოიბრინა. იქაურობა მიათვლიერ-მოათვლიერა. ძველი სათამაშოებიც გამოძებნა, მაგრამ გული ვერაფერს დაუდო და მოიწყინა. შუა ოთახში დადგა, დაფიქრდა. ოთახში სიგრილე და სიწყნარე იყო. საღდაც ქერთან უმისამართოდ შემოხეტიანებული ბუზი დაბზუოდა.

— „სტარი აღიოჲდ!“—დაიძახა ვილაკამ ეზოში.

ირაკლი ფანჯრის რაფას მუცლით შეახტა და კვლავ ეზოში გადაიხედა. ცარიელ ეზოში ვილაკ კაცი იდგა. რომელსაც დიდკოზიროკიანი ქუდი ეხურა. მართალია, ცხელოდა, მაგრამ ლურჯი „პლაში“ ეცვა და ზურგზე სუფთა ტომარა ჰქონდა მოგდებულთ. იდგა და დიდი სახლის ცარიელ შუშაბანდებს ათვლიერებდა.

— ძია, ამოდი, ამოდი!—დაუძახა ირაკლიმ. — კაცმა ქული მოიხადა, ცხვირსახოცი ამოი-

ლო და ოფლით დაცვარული მგლოტი თავი შეიმშრალა. მერე ქული დაიხურა, ირაკლის ცალი თვალით უნდობლად ახედა და წვრილი ხმით იყვირა:

— „სტარი დიოჟი!“

— ძია, ამოდი, ამოდი!—ხელმეორედ ჩასძახა ირაკლიმ.

მეძველემ ცოტა ხანი კიდევ შეიცადა და, როცა მაინც არავინ გამოეხმაურა, ისევ ირაკლის მიუბრუნდა, ხელით ანიშნა, მოვდივარო.

ირაკლი ფანჯარას მოშორდა. სადარბაზოს კიბეზე უკვე მეძველის ფეხის ხმა ისმოდა. ირაკლიმ კარადაში მიგდებული და მივიწყებული ქული ამოქექა, გაფერთხა და მტრი

ავტორიტეტისათვის თავზე დაიხურა. მეძველეს კარი გაუღო. მეძველემ კისერი დაიგრძელა, ღია კარში შეიხედა, იმ ახლომახლო ირაკლის გარდა რომ ვერავინ შენიშნა, შეეცოყმანდა და ოთახში მოგვიანებით შევიდა.— მარტო ხარ, შეილოსა?

— დიახ, მარტო ვარ...—უთხრა ირაკლიმ.

— ვა!...—გაუკვირდა მეძველეს.

— ძია, ვიოლინოს არ იყიდი? —ჰკითხა ირაკლიმ.

— რასა?

— ვიოლინოს...

— ვიოლინოს?!

ირაკლი ოთახში შებრუნდა, პიანინოს თავზე შემოდებული ვიოლინო ჩამოიღო და

მეძველეს გამოურბენინა. მეძველემ ტომარო ძირს დადო. ბავშვს ვიოლინო გამოართვა, დახედა, უყურა, უყურა, შეატრიალ-შემოატრიალა, გვერდიდან თითი მიუკაქუნა.

— ვისია ესა?

— ჩემია...

— მერე ეს შენ რად გინდა?

— ვუჭარავ...

— ვა!..— გაუკვირდა მეძველეს, თავი გააკანტურა, ვიოლინო პატრონს დაუბრუნა და ტომარას დაწვდა.

— ძია, არ იყიდი?!— მწუწუნდა ირაკლი.

— კაცო, სადაა შენი დედა ან მამა?

— შინ არ არიან.

— აბა, ისე როგორ?!

— მე დამიბარეს, თუ მეძველე ჩამოვიღლის, ვიოლინო მიყიდვო...

— ვა!— თქვა გაცოცხლებულმა მეძველემ. ტომარა ისევ ძირს დადო, ირაკლის ვიოლინო ხელმეორედ გამოართვა, ხელში ატრიალა, თითი უკაქუნა, უყნოსა.

— მამ, გაყიდვო, გითხრეს?

— გაყიდვო, მითხრეს...

— მერე როგორ გაყიდვო, არ უთქვიათ... ამაში მე ახლა რა უნდა მოგკცე?..

ირაკლი დაიბნა. წარმოდგენაც არ ჰქონდა, რა ღირდა ვიოლინო. ფული სულაც არ უნდოდა, ფულს იქით გადაიხდიდა, თუ ვიოლინოს მოაშორებდნენ.

მეძველემ ვიოლინო ტომარაში ჩადო, ჯიბიდან ხურდა ფულები ამოიღო, ირაკლის მუჭში ჩაუყარა და წაეიდა.

ირაკლიმ ფულები მაგიდაზე დაყარა. თვალი და თვალი, ვერა და ვერა დააზუსტა, რა სიმდიდრის პატრონი იყო.

შე უკვე ფანჯრებს ჩამოხსნოდა და ირაკლი მიხვდა, რომ მშობლების მოსვლის დრო იყო. დედ-მამა ფულს ნახავდა, ყველაფერი გაირკვეოდა. იფიქრა, ფულს ჩანთაში დავმაღავო, მაგრამ ვერ გაბედა. დაიარა ოთახები, აბაზანა, საკუჭნაო. ვერა და ვერ მიაგნო საიმედო საბაღავს. ბოლოს ტახტის ქვეშ შეფოხნდა, მამის ძველთაძველი ფეხსაცმელი გამოძებნა და ფულები შიგ ჩაყარა. წამოდგა, მაგიდას მიუჯდა და მეცადინეობა დაიწყო, მაგრამ სწავლას გული ვერ დაუდო. მამამ რომ ამ საღამოს სწორედ ის ძველთაძველი ფეხსაცმელი მოიკითხოს! მაშინ?

ირაკლის ბევრი აღარ უფიქრია, დანა აიღო, თავისივე ქულის სარჩული გაჭრა, შიგ ხურდა ფული ჩაყარა და, ქუდი თავზე ჩამოიფხატა, დამშვიდდა.

მაღე ბებია გამოცხადდა. მერე დედ-მამაც მოვიდა. მამას სამსახურში საწყენი ამბავი შეხვედროდა და ხასიათზე ვერ იყო. ირაკლიმ ეს იმწამსვე იგრძნო.

— რატომ ახურია ამ ბავშვს ამისივე ქუდი? — შემოსვლისთანავე იკითხა დაფიქრებულმა მამამ. ირაკლის თითქოს არაფერი გაუგონია, ფანჯრისაკენ მიტრიალდა. მამა რალაც საქმით გაერთო. ირაკლი კისერგაშეშეებული დადიოდა ოთახში. თავი ისე დაუძიმდა თითქოს ზედ ლოდი ედო.

მაღე სადილად დასხდნენ.

— ეს ბავშვი ქულს რატომ არ იხდის? —

იკითხა მამამ ჰამის დაწყების წინაც.

ირაკლი მოიღუშა და თეფშს დააშტერდა.

— ჰამის დროს, ბებია, ქული უნდა მოიხალო!—სწავლა ბებია.

ირაკლიმ ბებიას ისე შეუბღვირა, ქალს კინაღამ გული წაუვიდა.

— ქული მოიხადე, ახლავე!—დატუქსა დედამ შვილი და თვითონ სამზარეულოში გავიდა.

ირაკლი არც ჰამდა, არც ხმას იღებდა და არც ქულს იხდიდა. ამასობაში დედამ ახალი კერძი შემოიტანა და ირაკლი ყველას მიავიწყდა.

— ...მერე დირექტორს შენთან რა უნდოდა, რა შენი ბრალი იყო?...—ხმადაბლა ჰკითხა დედამ მამას.

— რა ვიცი, რა უნდოდა!..—განერვიულდა

მამა, ირაკლის ქულს ხელი დასტაცა და იატაკზე დაახეთქა. ქულიდან ხურდა ფულგები გადმოცვივდა და ოთახში ბზრიალ-ბზრიალით გაიფანტა. ყველანი მობზრიალედ ფულგებს მიაჩერდნენ. სანამ ვინმე გაარკვევდა, რა უნდოდა ქულში ფულს, ირაკლიმ პირი დააღო და საშინელი ღრიალი მორთო. მამა შეეწუხდა, იფიქრა, რა ატირებს, ფულს ორი ამდენს მიეცემო, მაგრამ რა იცოდა, რომ ირაკლი ფულს კი არა, დაკარგულ ვილინოს მისტიროდა.

ირაკლი ახლა დიდი კაცია, როცა ამ ამბავს გაიხსენებს, ეღიმება, აგონდება დაკარგული ვილინო და გული წყდება, რომ მუსიკას ვერ შეეწყო და უსწავლელი დარჩა.

ბამბკრიახი და მატყუარა

ზაპარია შერაზალიშვილი

ვამჭრინასი
გოგი ვახლავთ,
ტყუილებში
კიფი ჯაბნის,
მას რომ ჰკითხოთ,
შინ ცხენივით
ჭეკს დაბმული
დირიქებელი...

ვაჟლვა

— რა ატორებს ღამას?
— კბილი მოსჭრა ვაშლმა,
დანცინიან კოლნი:
„ვაშლ, ღამს, ვაშლ!“
რადგან კბილი ღამს
შიტომ
მოსჭრა
ვაშლმა,
რომ არ ვსმის ვურში
ვაწურთა და დაშლა...

ჭინკა

ისე,
როგორც
ჭინკა,
სგესე ავა ნიკა;
მოველებს ვწერთს,
გმგონებს ვწერთ...
ან
დაიშლის
მანც,
რაც ან უნდა ვწერთ.

ბალი

აუბდ იყო ბალი,
მოესურვა
ბალი,
ნინოს
დედამ
ბალის
მოუკითხა ბალი.

რომ მიირთვა ბალი,
უკეთ
კანდა
ბალი,
კარეთ უწევს კული,
კარძი რჩება თვალის.

ნახატები ზურაბ შორაჩიძისა

კენკრა ტკბილია

ლოლო პალაქორია

ნახატები თამაზ ხაშივაილისა

ტყეში კენკრა დამწიფდა. კენკრა ტკბილია და წუწკი ბელი თავს ვერ იკავებს. გაუტკბა კენკრის სუნსა, გააჰყვა, გააჰყვა და გზაც დაკარგა, დედაც დაკარგა.

აბლაღლდა ბელი და შეშინებული თავქვეზე დაეშვა. ნარს გამოედო და დაენარცხა, მიწას გაეკრა და გაიჩინდა.

იტირებდა, მაგრამ არ ეხერხებოდა. ერთი ბურღლუნი შეეძლო და აკი აბურღლუნდა კიდეც.

ნეტავი სად არის დედაჩემი,—ფიქრობდა.

ბოლოს ძაღლების ყეფა შემოესმა და უკან წაძუნძულდა. ასე წინ და უკან დააბოტებდა, მაგრამ დედა მაინც არ ჩანდა.

დაღამდა. უფრო მოენატრა დედა... შესცივდა;—რა კარგია დედის მყუდრო უბე და თბილი რძეო,—ფიქრობდა.

გათენდა და აკრიალდა ცვარი სამყურაზე. ფუტკარი აზუზუნდა ვარდისფერ ყვავილზე. დაბლა ქვიდან-ქვაზე გადადიოდა კამკამა რუ.

უცხად ხმაური გაისმა, „დედა მოდისო!“—
ფეხზე წამოვარდა ბელი.

— რაო, დრუნჩავ, რამ შეგაშინა.—გამოვლა-
პარაკა ადამიანი და ბელი გულზე მიიხუტა.

ბელი რალდაც ბურღღუნებდა და მთელი ტა-
ნით ცახცახებდა. წყალი წურწურით ჩამოსდიოდა.

— ჰო, შე ტილო, შენა, როგორ დამისვევლე
ტანისამოსი!—გაბრაზდა კაცი, მაგრამ ბელისთვის
ხელი არ უშვია.

მსუქანსა და ჩამრგვალბულ ბელს გიშრის
მძივბივით უგოავდა თვალები. მობრეცილი
ფეხი მეორეზე გადაედო, წინა თათებით ყელზე
შემოხვეოდა და სველი დრუნჩი კაცის კისერში
ჩამოლა.

კაცმა ბელი თავის ეზოში მიიყვანა. ატყდა
ერთი აურზაური. მონადირე ძაღლები ჯაპევებს
გლეჯდნენ. სიბრაზისაგან თვალები გამოცვენა-
ზე ჰქონდათ, ხმანახლეილი ყეფდნენ.

ბავშვები გარს შემოხევივნენ ბელს.

„ენენიც ამისა ჰგვანან, ოღონდ უფრო პატა-
რები არიან!“—გაიფიქრა ბელმა და ცალი თვა-
ლით გადმოხედა ბავშვებს.

— ხმა!—დაუტატანა პატრონმა ძაღლებს,—ნა-
დირი არ გინახავთ, თქვე სამგლებო?!

— ნადირი როგორ არ გვინახავს, —უთხრა
ერთმა ძაღლმა მეორეს,—მაგრამ ეზოში მოსუ-
ლი და კაცის მკერდზე მიკრული?!

სად იყო, სად არა, დაშაქრული რძე მოურბე-
ნინეს. ბელი მადიანად სვლდა, თან აქეთ-იქით
იციქრებოდა, ძლივს ატრიალებდა მსუქან კი-
სერს.

„ბრიყვო“,—დაუძახა ძაღლმა და დაფრთხა ბე-
ლი, კაცთან მიძუნძულდა, მუხლზე აეკრა.

— რა იყო, შე საცოდავო,—დაუყვავა კაცმა
და ძაღლი გააგდო.

— ნუ გეშინიანო.—დაუყვავეს ძაღლებმაც.
სალამითი ბელს თბილი სადგომი გაუკეთეს,
მაგრამ მაინც დედა უნდოდა.

— დაიძინეო, ბრიყო!—ჰუქურტანაში შესძახა
ძაღლმა.

— შენ, ეი! ბრიყვი ნუ შემარტყვი, თორემ!..

— თორემ რა...
— ისა, რომ მოვა დედაჩემი... ისე ჩაგბუნის,
მგონი შენიანმაც ველარ გიცნოს!

— გაეცალე, ნადირია! — უჩჩა უფრო ფრთხილ-
მა ძაღლმა.

ასე ღამდებოდა და თენდებოდა. თვალზე
ცრემლი არ შეშრობია ბელს, — დედა ენატრე-
ბოდა.

ძაღლებს პატრონისა ერიდებოდათ, ბელს ძაღ-
ლებისა ეშინოდა. თითქოს მშვიდობა იღვა ეზო-
ში.

ერთხელ ბელი ამწვანებულ ეზოში გამოიყვა-
ნეს. კუთხეში პირთამდე წყლით სავსე როფი
იღვა. წყალში ღილის მზე ისევე ლიცლიცებდა,
როგორც რუში და ბელს თვალს სჭრიდა.

რა კარგი იყო, დედა რუში აბანავებდა, თან
დასახობდა: შენ—მსუქანი, კაცი—მკლეო!

იქვე როფში თხელ ფაფას ოსშვიარი ასლიო-
და. ბელს ნერწყვი მოჰგვარა მადიანმა სუნმა...
ძაღლები მოუსვენრად ისხდნენ შორიახლოს საჭ-

მელთან, მაღიმაღ აწყლაპუნებდნენ პირს. პატ-
რონმა ბრძანა და ყველანი სათოფეზე დასხ-
დნენ. ოჰ, რა სიამოვნებით გაბღღვნიდნენ ამ
ფერმონგრეულ სტუმარს?

გაშინაურდა ბელი, მაგრამ სულ დედაზე ფიქ-
რობდა... წყალში დედას ხედავდა, ბალახს ღე-
დის სუნი ასლიოდა, ღერძზე ტრიალის დროს
დედის ხმა ესმოდა: — ფრთხილად, ტოტი არ ჩა-
მოგიტყდესო!

ბელის დანახვაზე ქათმები კრიახებდნენ, ისე-
ბი ვიტ-ვიტებდნენ, გოჭები ჰქვიციანებდნენ, ცხე-
ნები ფრუტუნებდნენ, ლეკვები წკაფწკაფებდნენ.
ის კი არხვინად დააბოტებდა ეზოში და გული
ბოლქით ეცებოდა.

„რა თავში ვიხლი მაგის ფაფას. დედის რძე
არ მირჩევია?“ — ფიქრობდა ბელი. — კენკრასა და
თაფლს რა გამოლევს ტყეში. წაბლი და კაკალი
გემრიელიაო, — მითხრა დედამ. ზღმარტლი და
კუნელიც შემოვა ზამთრის პირზეო. — თავი ჩა-
ქინდრა ბელმა. — ვითომ ცოტა რუ და წყარო
მოჩუხჩუხებს ჩვენს ტყეში, ეს წუმპესავით თბი-
ლი წყალი არ ვხვრიპო, მაგრამ ახია ჩემზე!..

წავიდა ბელი და უგულოდ მიეგდო თივაში.
იმ თივასაც ტყისა და დედის სუნი ასლიოდა.

უჩურხად, დინჯად ამოცურდა ნავაზმეგვს მთვა-
რი. სადგომში შეანათა. ბელმა ერთი შებაღვა
მთვარეს და კარი დატორა.

ოჰ, საკვირველებავ! ერთიც ვნახათ და კარი
გაიღო. ეზოში სიჩუმე იღვა. ბელმა გადააბიჯა
ზღურბლზე, დრუნჩი ასწია მაღლა და დაუნოხა
მიდამო.

„იჩქარე“, — ჩახტრულა მთვარის შუქმა.

აყეფდნენ ძაღლები, მაგრამ ზოგი დამწყვედეუ-
ლი იყო, ზოგი ება. მწვერებს თავის წამოწევა
დაეზარათ. პატრონებმა იფიქრეს, ისევე ბელს
უბრაზდებიანო და, გვერდი იბრუნეს.

ბელი კი მთვარის შუქს მისდევდა ძუნძულით.
სულ ცოტა და სამშვიდობოზე გავიდა. მთვა-
რე უციროდა, თავს დაჰკაშკაშებდა და იმედია-
ნად უნათებდა გზას.

ტყეში მწიფე პანტისა და მაჟლო ვაშლის
სუნი იღვა. გრილოდა, დაბლა რუ ქვიდან-ქვაზე
ჩუხჩუხით განაგრძობდა გზას. რუ დაღონებულ
დათვს წამოეწია, ერთ დიდ ქვაზე შეჩერდა და
შესჩუხჩუხა — არსად წახვიდე, აქ ქვაზე ჩამოჯე-
ქი, შენი ბელი დაგემებს და საცაა გამოჩნდებაო!

საქათავი

ვახაბან გოგოლაშვილი

აბა დელია, დელია,
 ამბის მოყოლა ძნელია,
 ბატის პატარა ჭუჭული
 წააცუნცულა მელიამ.
 დედა-ბატს ასვეს კოკეებით
 გულისტკივილის წამალი,
 — შემოდით საქათმეშიო, —
 ხმამაღლა ყვიის მამალი,
 ასე შიშით და ვეებით
 მულამ სიცოცხლე ძნელია,
 ვიდრე გაემწყდარვართ ფრინველნი,
 გაუასამართლოთ მელია! —

მამლაყინწამ თქვა:—წესრიგი
 დღეს უნდა გვეკონდეს საქები,
 სულ რიგრიგობით წარმოსთქვით,
 თუკი რამე გაქვთ სათქმელი.—

ინდაურმა თქვა:
 — რა გითხრათ,—
 ჩვენი პატრონის ბრალია,
 ვერ დაუხურავს საქათმე,
 და ვერც მოუწნავს გალია:
 თოფი არც იცის სადა აქვს,
 მგონი ბუმბულში დამალა,

ამდენი სული დაგვყარა
მძინარა მურას ამარა.

სიცილით კვდება დედალი:
„რა გეხუმრება ნეტაო,
თოფი ბეღელში უგდია,—
ჩახმახი უქანგდებაო,
თუნდ მუგუზალი დააღო,
მინც არ გაეარდებაო!“—

იხემა ატეხა ვახვანი:
— რა გაგაკეთო მარტომო,
სანამ შეგგზამდნენ, ბიძია,
საქმეს მივხედოთ, ბატონო!—

ფეხზე წამოდგა ვარია,
ყელი რომ ჰქონდა შიშველი,—
— ამ საქმეს თვითონ მივხედოთ,
სხვა ველარაგინ გვიშველის.

— კრუხ,—ხარხაზე ჩამოსხდნენ
ხანშიშესული კრუხები.—

— დებო, რაიმე ვიღონოთ,
თორემ ძალიან ვწუხდებით!
— აბა, რა ღმერთი გაგვიწყრა,
მტერი ვერ მოვიგერიოთ,
ჩაეუხტეთ მელაკუდასა,
თავს დაეაქციოთ ჭერიო!

ქათმებმა ტაში შემოჰკრეს,
ატეხეს ფრთების ფართქალი.
ყველას ჭკუაში დაუჯდა
ამ ორი კრუხის ნათქვამი.
ზოგმა ესა თქვა, ზოგმა ის,
აუწყლიანდათ თვალები,
გადაწყდა მელას გათოკვა,
შეერთებული ძალებით.

— აბა, წავიდეთ!—თქვა ერთმა,
— ბოლი ვადინოთ მელიას,—
ყველა დაფრთხა და გაიქცა...
— აბა დელია, დელია...

ნახატები კლპარე ამბოქაძისა

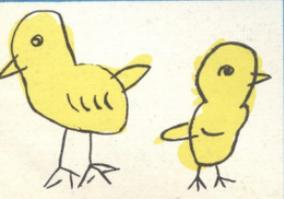

653/117

„მინდვრის ქვევით“ — ნახ. თინა ჯალაგა-
ნიძის, 6 წ. თბილისი.
„ცისარქველს“ — ნახ. თინა ჯალაგა-
ნიძის, 6 წ. თბილისი.
„მსახობის“ — ნახ. ნაიდა კახანიძის, 8 წ. ტყე-
ჩული.

„მინახის“ — ნახ. გია კვიციანი, 7 წ. სამგორი.
„ცისარქველს“ — ნახ. ალექსანდრე ფერდინანდი, 6 წ. ქათაღი.
„მინდვრის“ — ნახ. ფაქია კუჭიაშვილის, 5 წ. თბილისი.

„მხედარი“ — პლასტინი,
ნატერწი გიორგი ხანდაშვილის,
8 წ. თბილისი.

